

จุลสาร สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน

ฉบับที่ ๕ ปีที่ ๑๒

กันยายน - ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ISSN - 1685-7771

เตรียมพบกับ

งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ “กรรพยากรไทย : ประโยชน์แห่งแก่เมือง”

ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน 2550

ณ บริเวณพิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติวิทยาศาสตร์และทะเลไทยขนาดจอด ต.แสมสาร อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กองทัพเรือ องค์การนิเวศน์สานิเวชน์ วัดคลองบูรี และ หน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนพระราชดำริ ขอเชิญชวนเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและศูนย์ฝึกอบรมฯ ร่วมงานโดยมี โรงเรียนสามัคคิกว่าร้อยโรงเรียนร่วมจัดนิทรรศการ และนำเสนอผลงาน ทั้งการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การอุดร้านค้าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และสินค้าที่เน้นงาน手工业 โภชนาดิบจากดินและน้ำ ชุมชนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาศาสตร์และทะเลไทย แห่งแรกในประเทศไทย

การแสดงความหลากหลายของทรัพยากรถ่ายภาพ ชีวภาพ
จากภาคต่างๆ ของประเทศไทย
ณ แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาศาสตร์และทะเลไทย

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ
ของนักวิจัย ชั้นรวมกันและปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ.

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ
ของโรงเรียนสามัคคิสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ
การเรียนรู้อนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
อย่างยั่งยืน ศูนย์ธุรกิจพอเพียง

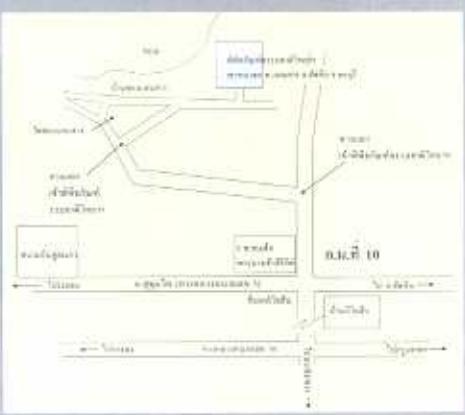

ใบมีดเลื่อย

พืชเดลิค	2
แนะนำไวรัชเรียนสนับสนุนฯ	2
ที่ว่ามน้ำชาฯ	3-4
ถ้าไก่ไปลื้นเทคโนโลยีชีวภาพ	5
Plants In Focus	6
ปลูกกลอสบ้าน	7
บทกวีผู้ครองอุดมลุลี	8-9
เรื่องน่ารู้	10
ธรรมสร้างจากมน้ำชาฯ	11
พฤกษาวรรณศิลป์	12
ธรรมมาสู่ต่อ	13
ประโยชน์แห่งเมฆาชน	14-15
มนูนีรังสรรค์	16

กิจกรรมที่ 1

สวัสดีค่ะฉบับนี้กีข้อเชิญมน้ำชาฯ
ทุกท่านเข้ามาร่วมประชุมวิชาการและ
นิทรรศการ “กรรภากาแฟไทย: ประโยชน์แห่ง^{เมฆาชน}” บริเวณพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ
วิทยาศาสตร์และทะเลไทย เทามากอง ตัวบล็อก
แสมสาร อำเภอสักหิน จังหวัดชลบุรี
ระหว่าง วันที่ 30 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน
2550 นะคะ

แนะนำโรงเรียนสวนพุทธศาสนา

โรงเรียนบำบูรุงศิษย์ศึกษาฯ

สถานที่ ทางหลวงหมายเลข 3 กิโลเมตรที่ 2 เลขที่ 49/5 หมู่ที่ 6

ถนนสุขุมวิท ตำบลสักหิน อ.เมืองสักหิน จังหวัดชลบุรี

โทรศัพท์ 038-437504 โทรสาร 038-438162

ข้อมูลกฎหมาย

จำนวนพื้นที่ของสถานศึกษา ได้ประมาณ 10 ไร่ 88 ตารางวา จำนวน
อาคารเรียน 4 หลัง สำนักงานอธิการบดี เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อ ทางศึกษาฯ
ดำเนินการ

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

มีเนื้อที่ 4 ไร่ รวมที่ดินและที่ดินที่ใช้ทำการเกษตร จำนวน 4 ไร่ จำนวน 4 ไร่
พื้นที่ใช้สำหรับพืชผล ไม้ขนาดใหญ่ที่มีอยู่ที่นี่ ประมาณ 60 ชนิด
ผู้บริหาร นางสาวกานกรรัตน์ หนูมี ตำแหน่ง ครูใหญ่
ผู้ประสานงาน นางชนิษฐา เพ็ชร์เทว

ข้อมูลคณาจารย์ ครู - อาจารย์ 39 คน , เจ้าหน้าที่ 5 คน นักเรียน 1,127 คน
จำนวนชั้นเรียน

1. ระดับอนุบาล 11 ห้อง	จำนวนเด็กนักเรียน	254 คน
2. ระดับประถมศึกษา 17 ห้อง	จำนวนเด็กนักเรียน	693 คน
3. ระดับมัธยมศึกษา 6 ห้อง	จำนวนเด็กนักเรียน	180 คน

จำนวนสาขาวิชา / หมวดวิชา ประจำเดือนตุลาคม

วิทยาศาสตร์, สังคมศึกษาฯ และวัฒนธรรม กมิติศาสนาฯ,
ศิลปะ ภาษาไทย สุนศึกษาและพลศึกษา ภาษาต่างประเทศ
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานสวนพุทธศาสนาโรงเรียน

งานสวนพุทธศาสนาโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้
ของผู้เรียนที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับศาสตร์ต่างๆ ได้ และเป็นกิจกรรม^{ที่ชัดเจ็นชี้งดงาม} ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ผู้เรียนได้มี
โอกาสแสดงออกและแสดงความสามารถรู้ด้วยตนเอง ตามความอนุเคราะห์และความสนใจ
ใช้การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ถ่ายทอด
ออกมายเป็นผลงาน มีการทำงานเป็นระบบ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้
รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม

จากกิจกรรมสวนพุทธศาสนาโรงเรียน ผู้เรียนได้ทั้งรู้สึกความรู้
ทักษะ กระบวนการ และความตระหนัก ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์
ต่อชุมชนและสังคมต่อไป

โรงเรียนบำบูรุงศิษย์ศึกษาฯ จึงให้ความสำคัญด้านงานสวนพุทธศาสนา
โรงเรียน โดยบรรยายการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาเรียนรู้จากสถานที่
จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งงานสวนพุทธ
ศาสนาโรงเรียน ไม่ใช่งานหรือภาระ งานเพิ่มของครู แต่เป็นกิจกรรมการเรียน
การสอนปกติ เพิ่มเต้นด้านงานสวนพุทธศาสนาโรงเรียน เข้ามาซึ่งในโรงเรียน
บูรณาการเข้ากับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่
สามารถ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสังคมปัญญา

ข่าวสมาชิก

อพ.สธ.จัดฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษาศาสตร์ โรงเรียน ให้กับโรงเรียนสมาชิกจังหวัดสุราษฎร์ธานี ช่วงที่ 2 รุ่นที่ 8/2550

ระหว่างวันที่ 1-3 ธันวาคม 2550 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษาศาสตร์โรงเรียน ในช่วงที่ 2 รุ่นที่ 8/2550 ให้กับโรงเรียนสมาชิกจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อสร้างความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานสวนพฤกษาศาสตร์โรงเรียน 5 องค์ประกอบ โดยมีผู้บริหารจากโรงเรียนสมาชิกจ.สุราษฎร์ธานี 13 โรงเรียน จำนวน 48 คน เข้ารับการฝึกอบรม และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานีเขต 3 ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิด ร่วมบรรยายพิเศษ ใน การสร้างความตระหนัก การสร้างจิตสำนึกรักการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และนาบทความสำคัญของครู พร้อมทั้ง การสนับสนุนของเขตพื้นที่การศึกษา ในการดำเนินงานสวนพฤกษาศาสตร์โรงเรียน

คณะกรรมการจัดงานกิจกรรมค่ายกลางวัน "ทรัพยากรไทย: ประโยชน์แท้ก่อนหวาน" ณ โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันจันทร์ที่ 23 ธันวาคม 2550 นายพรชัย ชาามาศ รองผู้อำนวยการ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ นายจรัส ชั้นราม พศ.ธีรวรรณ นุตประพันธ์ นราภิราดาเอกจุลุย โพธินุญ ที่ปรึกษาประสานงานโครงการฯ นางสาวปัทมาวรรณ ราชวิ เจ้าหน้าที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกรักการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช "ได้ไปร่วมงานกิจกรรมค่ายกลางวัน งานสวนพฤกษาศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า จังหวัดกรุงเทพมหานคร ศึกษาดูงาน ทดลองการทำวิชาการ และการนำเสนอผลการเรียนรู้ของนักเรียนบนเวที โดยมีวัสดุ ประสงค์เพื่อให้นักเรียนน่าองค์ความรู้เรื่องการศึกษา "บ้านไม้ริมแม่น้ำ" ภายใต้หัวข้อเรื่อง "ทรัพยากรไทย: ธรรมชาติและชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันธุ์ที่ ประโยชน์แท้ก่อนหวาน" และเพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้งานสวนพฤกษาศาสตร์ โรงเรียน

อพ.สธ.เยี่ยมติดตามผลในการดำเนินงานส่วนพุกฤษศาสตร์โรงเรียน
เมื่อวันที่ 2-6 กรกฎาคม 2550

ข่าวสารสมาชิก

พันตรีภวัต สุขสนาย นายทหารประจำโครงการส่วนกิจกรรมพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นผู้มอบหนังสือเพื่อให้โรงเรียนสมาชิก สำหรับใช้ในการศึกษาด้านค่าวัฒนธรรมในครั้งนี้ มี นายมรกต วัชรนุสิกานงสາ ณ กฎหมู่บ้าน ศรีนออก และนายธีรบุตร ปลื้มจิต เจ้าหน้าที่จาก อพ.สธ. ร่วมเดินทางไปเยี่ยมติดตามผลการดำเนินงานส่วนพุกฤษศาสตร์โรงเรียนด้วย

รายชื่อโรงเรียนสมาชิกส่วนพุกฤษศาสตร์โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดปรัชญาสี	จังหวัดกาญจนบุรี
2. โรงเรียนบ้านวังใหญ่	จังหวัดกาญจนบุรี
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี
4. โรงเรียนไทรโยคใหญ่	จังหวัดกาญจนบุรี
5. โรงเรียนอนุบาลไทรโยค	จังหวัดกาญจนบุรี
6. โรงเรียนบ้านทุ่งก้างย่าง	จังหวัดกาญจนบุรี
7. โรงเรียนประชามงคล	จังหวัดกาญจนบุรี
8. โรงเรียนไทรโยคน้อยวิทยา	จังหวัดกาญจนบุรี
9. โรงเรียนไทรโยคพีกาญจน์วิทยา	จังหวัดกาญจนบุรี
10. โรงเรียนกุมดึงพระปิยะหาราชรวมถึงบ้านที่จังหวัดกาญจนบุรี	
11. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน	จังหวัดกาญจนบุรี
12. โรงเรียนพนมทวนชุมบลังก์	จังหวัดกาญจนบุรี
13. โรงเรียนร่มเกล้ากาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี
14. โรงเรียนค่านมะนาวเด็บวิทยาลัย	จังหวัดกาญจนบุรี
15. โรงเรียนบ้านวางแผนกระทุม	จังหวัดแพร่

กองการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ให้การสนับสนุน โรงเรียนสมาชิกส่วนพุกฤษศาสตร์โรงเรียนในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีสมาชิก จำนวน 14 แห่ง และโรงเรียนบ้านวางแผนกระทุม จังหวัดแพร่ ในการเยี่ยมติดตามผลกรุงนี้

ไทยฯ สีเขียว
เรียนรู้เรียนโดย ดร.ปิยรัมย์ เจริญกรรพันธ์
piyarat@rspg.org

ความจริง

ที่อาจไม่มีในรอยักฟัง

darüberที่แล้วก็รู้น้ำดื่ม An Inconvenient Truth (ความจริงที่ไม่มีใครอยากฟัง) โดย นายอัล กอร์ ที่เป็นโปรดิวเซอร์ ออกแบบการ์ตูนหันด้วยร้ายที่กำลังทุกข์ตามโลกอยู่ข้างหน้า ทำให้การ์ตูนได้ออกใช้แล้วก็เขียนกระดาษจากเด็ก ประมาณมาสสัลที่มนุษย์เป็นผู้ต่อสู้กับภัยธรรมชาติที่บ้านเรา ที่จะส่งผลให้อุณหภูมิของบรรดาภัยโลกมหาสมุทร สูงขึ้นจนถึงระดับอันตราย ผู้คนน้ำแข็งบริเวณขั้วโลกหน้าแล้วจึงน้ำแข็งบนภูเขาหิมะด้วย ทั่วโลกคืออุ่น ทะเลลงเรื่อยๆ และอาจทำให้ระดับน้ำทะเลทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นถึง 20 ฟุต ขณะที่บ้านเรายังคงมีฝนตกหนักทั่วไป ในมีอุคุหานาหารหรือแม้กระทั่งแผ่นดินไหวที่จีชิ่งใหม่ อิกค่านในจีกโลกตะวันตก ผู้คนกำลังเผชิญหน้ากับภัยโลกร้อน ร้อนจนร่างกายทุกคนใน宇宙ไปเสียชีวิตถึง 30,000 คน และในอินเดีย มีผู้เสียชีวิตไป 1,500 คน เมื่อปี 2003 ที่ผ่านมา

เหตุที่เกิดปรากฏการณ์เหล่านี้ในทางวิทยาศาสตร์ ระบุว่า เป็น "ภัยโลกร้อน" ที่นับเป็นผลจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซ อื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติถูกจับความร้อนออกไปใช้บนบรรดาภัยทุกอย่าง ทำให้เกิดภัยหล่อหลอมหิมะที่จืดจางลง ความต้านทานกลไกเป็นผู้หัวหน้าๆ ดักจับความร้อนของดวงอาทิตย์ และทำให้โลกมีอุณหภูมิร้อนขึ้น ซึ่งก๊าซเหล่านี้ที่มากขึ้น ความร้อนก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเมื่อเกิดปรากฏการณ์เหล่านี้อาจส่งผลให้บางพื้นที่ภัยต่างๆ เป็นภัยเล็กราย ถึงมีชีวิตที่ไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะสูญพันธุ์ บางพื้นที่อาจประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำท่วมขึ้นข้าวโลกและบนยอดเขาสูงและลาด ทำให้ปริมาณน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น พื้นที่ชายฝั่งทะเลได้รับผลกระทบ บางพื้นที่อาจขาดหายไปอย่างถาวร และประชาชนอาจจะเกิดความร้อนที่มีอันตรายถ้าอย่างถ่อง แรงกว่าที่เคยพบมาก่อน

เหตุการณ์ที่พิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นกำลังเตือนภัยจะไร้ความสามารถ จึงหากเราซึ่งปล่อยให้เกิด "ภัยโลกร้อน" อยู่ชั่วนี้ เชื่อได้ว่าอาจเกิดปรากฏการณ์ความจริงซึ่งก้าวไข่ขาวโลกขึ้นอีกครั้นหนึ่น ทางแก้ที่ดีที่สุดก็คือ ทุกคนต้องกล้าใช้พลังงานอันเป็นบ่อเกิดของมลพิษเพื่อให้โลกได้ปรับสมดุล และช่วยกันปลูกต้นไม้ สร้างป่าเพื่อให้ธรรมชาติกลับคืนมาโดยเร็วที่สุด ไม่ว่าหากนานแค่ไหนไป โลกเราจะเจ้าสู่สุดที่ไม่สามารถกลับตัวได้ จึงเกิดเป็นคำสาบานที่ว่าเทคโนโลยีน่าจะกำลังสร้างโลกหรือทำลายโลก

พนักนิโลกน้ำดื่มน้ำ กับความจริงที่อาจไม่มีใครอยากรู้
เอกสารอ้างอิง : 1. <http://www.aninconvenienttruth.co.uk>

2. An Inconvenient Truth by Al Gore, 2006

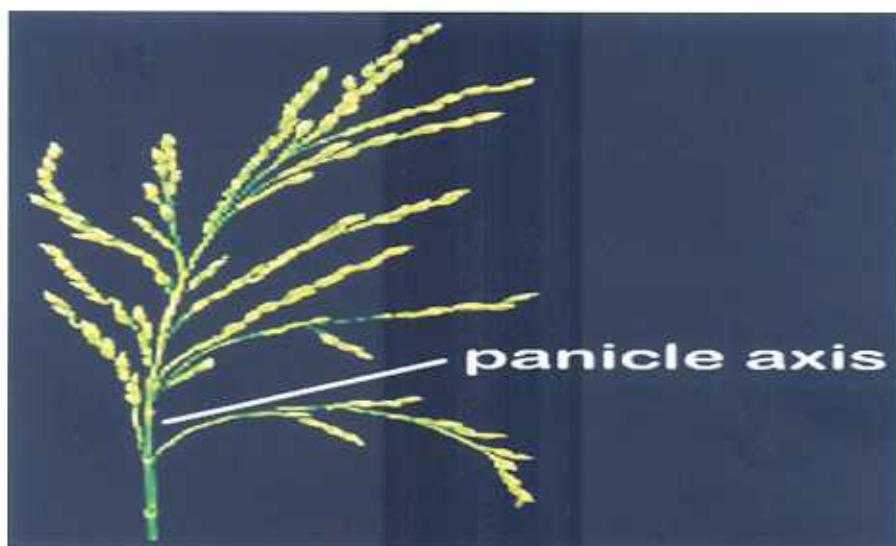
โดย พี่หนึ่ง

piyarat@rspg.org

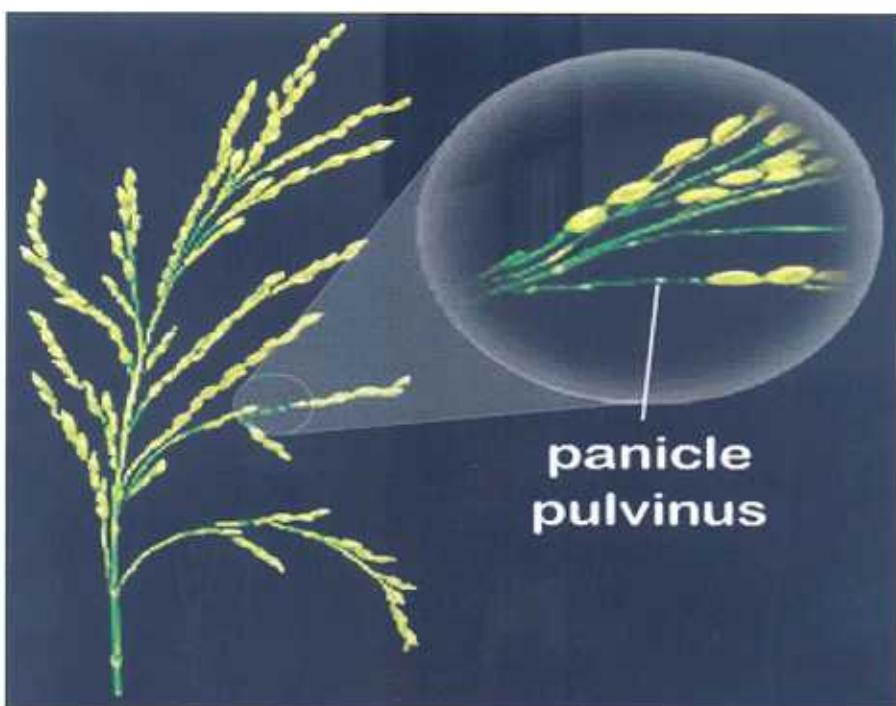

ข้าว (ต่อจากนับที่เดียว)

ขากรุณของช่อดอกจะมีส่วนที่ยาวต่อเนื่องขึ้นมาซึ่งมีภายในกลาง ที่เรียกว่า panicle axis ยกเป็นตรงส่วนข้อซึ่งจะเป็นที่เดกบนของก้านดอกต่อไป

ตรงส่วนที่ไปออกของ panicle axis จะเป็นส่วนที่เรียกว่า ก้อน หรือจุดที่ดอกจะเดกบนของก้าปีเรียกว่า panicle pulvinus

เอกสารอ้างอิง

<http://www.knowledgebank.irri.org/RP/morph/morphology.htm>

เปิดกรุกลังบ้าน ใจดี พี่ตูด

พลังแห่งชีวิต

ตอนที่ 2

แสงแดด

นอกจากการอนึ่งเด้า แสงแดดยังช่วยเสริมสร้างพลังงานแห่งชีวิตเข้มตี咬กันดัน ไม่ทิ้งเอาตามเมื่ออาทิตย์ คันที่ไม่ถูกแสงแดดเผชิญความร้อนโลก แสงแดดทำให้ดันไม้เขียวจะอุ่นและทำให้เลือดของร่างกายสืบเชื่อมต่อ ผักและผลไม้คุณภาพดีมากขึ้นในในผลของมนุษย์ การกินผักและผลไม้สดๆ จะทำให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่ดีจากแสงแดด เช่น ไวน้ำด้วย การอาบแดดก็เป็นวิธีการเพิ่มความมีชีวิตชีวาน่ารักกว่าการทำวิธีอื่นๆ

อากาศบริสุทธิ์

อากาศบริสุทธิ์ได้เป็นสำคัญ ขาดน้ำจะอยู่ได้เท่านั้น ห้ามดื่มน้ำที่ไม่ดี ห้ามดื่มน้ำที่อุ่นในอากาศทำให้เลือดของร่างกายอุดตัน ดังนั้นห้องน้ำมีลิ้นและห้องน้ำควรมีอากาศดีๆ เพื่อที่ร่างกายของเราจะได้รับอากาศบริสุทธิ์ตลอดเวลา เสือผ้าควรใส่หลวม ๆ เพื่อที่รุ่มบนผิวหนังจะได้มีโอกาสสัมผัสกับอากาศน้ำดี การหายใจลึกๆ การออกกำลังกายสม่ำเสมอทำให้อาหารเข้าไปปีบอดได้ดีนี่ที่ของการฟอกเพื่อตัวเองบุรุษ คันนี้ก่อนรับประทานอาหารและก่อนนอนควรสูดหายใจเข้าลึกๆ การออกไประดิบลันสูดอากาศบริสุทธิ์ให้弄ขึ้นรักษาสุขภาพให้ดี

น้ำ

น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอันดับสามในการดำรงชีวิตและจำเป็นต่อสุขภาพ น้ำยังเป็นสารที่ใช้ในการชำระล้างที่ถูกหักสูดอีกด้วย ลักษณะน้ำที่เราใช้ต้องแน่ใจว่าสะอาดไม่มีสิ่งสกปรกเจือปน ควรดื่มน้ำทุกครั้งตอนตื่นนอน ก่อนเข้านอน หนึ่งชั่วโมงก่อนเวลาอาหารและสองสามชั่วโมงหลังจากมื้ออาหาร

การดื่มน้ำที่ดีก็คือการดื่มน้ำเย็น น้ำเย็นจะกระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ทำให้คุณรู้สึกสดชื่นกว่า เมื่อดื่มน้ำร้อนรู้สึกเหมือนลีดจะไหลพร่องไปอัปผิวหนัง ทำให้คุณรู้สึกด้วยน้ำที่อุ่นน้ำดีในการดื่มน้ำเย็น การดื่มน้ำอุ่นทำให้คุณหนึ่นอยู่อ่อนโยนได้

การเช็ดตัวตอนขึ้น床เร่งหลังจากอาบน้ำเย็นเป็นการเปิดรูปแบบ การใช้ไฟมีอุณหภูมิตามลำดับจะทำให้ร่างกายหัวหนังทุกอย่าง

อาหาร

อาหารที่คัดเลือกมาจากธรรมชาติ เครื่องปูร์สก์ใหม่ไม่ใส่เท้าไปในอาหารมักจะทำให้ร่างกายดีขึ้น แต่ส่วนประกอบของอาหารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ไร้ประโยชน์อย่างสิ้นเชิง ส่วนประกอบของอาหารในแต่ละวันควรมีผักผลไม้เป็นส่วนใหญ่ รับประทานสดๆ ดีที่สุด สำหรับการจ่ายย่างหนึ่งก็คือ ให้อาหารสุกมากเท่าได้ คุณต้องอุ่นน้ำด้วยก่อนกิน

แสงแดด

น้ำ

บทความผู้ทรงคุณวุฒิ

โดย ... ศ.ดร. พยายาว เกม่อนวงศ์ษุตติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Glycyrrhiza glabra L.*

ชื่อที่นิยมอื่นๆ ชงเขม่าเทศ

ชื่อสามัญ Spanish licorice, Glycyrrhiza, Sweet wood, Licorice root

ลักษณะ เป็นไม้เนื้ออ่อนมีอายุมากกว่า 2 ปี สูง 1-1.7 เมตร มีเหง้าอยู่ได้ดิน และ��กรากออกไปเป็นจำนวนมาก ในถิ่นในประกอบแบบชนบทเรียงแบบสลับกัน ในย่อยสีเขียวอ่อน ดอกสีน้ำเงินเป็นช่อ ดอกย่อยมีรูปร่างแบบ papilionaceous form ผลเป็น legume แตกได้ภายในมีเมล็ด รูปไข่ 4-5 เมล็ด รากเหง้า

สารสำคัญ เป็น saponin-like glycoside ชื่อว่า "glycyrrhizin" ซึ่งหวานกว่าน้ำตาล 50 เท่า นอกจากนี้ พบ flavonoid glycosides ชื่อ liauritin และอนุพันธ์ของ coumarin และมีแป้งถึง 20% การเก็บรากจะเริ่มต้องปลูกให้ได้ 4 ปี และต้นที่ยังไม่มีออกผลจะได้ความหวานสูงสุด การเก็บรากนานี้จะทำให้รากหักและขาด จึงต้องเก็บอย่างระมัดระวัง หัวรากจะมีรากขนาดใหญ่และแหลมลักษณะอื่นๆ ชอบกิน ด้ำผุงจะทำให้เสื่อมคุณภาพ และต้องไม่ให้ชื้นด้วย

ประโยชน์ ใช้เป็นยาทำให้ชุ่มคอ ขับเสมหะ แก้ไอ มีฤทธิ์เป็นยาระบายอ่อนๆ ใช้ลดร้อนที่อักเสบในกระเพาะและโรค Addison's disease ได้ด้วย

อื่นๆ ในทำการค้าจะใช้ผงในหมากหรือถุงกวาดบุหรี่ ยาสีฟัน ยาหัตถ์ ใส่ลงในเบียร์ทำให้เบียร์มีฟองมากขึ้น และทำให้รากลมกล่อม เช่น ในเบียร์สาเด้า

กานพลู

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Syzygium aromaticum* (L.) Merr. & L. M. Perry

ชื่อพื้นเมือง อินๆ ดอกบันทร์ (เชียงใหม่) จันจี (เหนือ)

ชื่อสามัญ Clove

ลักษณะ เป็นไม้ต้นขนาดเล็ก สูง 4-8 เมตร ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม ใบคู่อ่อนห่างหนาผิวใบเป็นมัน ใบมีกลิ่นหอม รูปไข่รี โคนและปลายใบแหลม ในกรีว 2.5-3.5 ซ.ม. ยาว 6-9 ซ.ม. ในอ่อนสีน้ำตาลแดง เมื่อแก่ ก้อนหางหนานี้化 คลอกออก ออกเป็นกระเจุก สำลวยอมเขียวหรือสีเขียวอมแดงเลือดหมู กลีบดอกร่วงง่าย พก ขาวประมาณ 1 ซ.ม. เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.3-0.4 ซ.ม. พิวดองผลสีน้ำตาลเข้ม

ส่วนที่ใช้ ดอกที่โตเต็มที่ เดิมถุงอุ้ย หรือเก็บเมื่อดอกเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีแดงเลือดหมูในบางแห่งจะเก็บได้ปีละ 2 ครั้ง กือ ในเดือนสิงหาคมและธันวาคม

สารสำคัญ กานหลูประกลบด้วยน้ำมันระเหย 14-20% ; gallotannic acid 10-13%, กรด oleanolic, vanillin และ chromone ชื่อ eugenin

ประโยชน์ ทางยา ใช้เป็นยาขับลม ใช้ดับกลิ่นปาก และให้น้ำมันกานพลู อินๆ ใช้เป็นเครื่องเทศ เป็นตัวช่วยเด่นกลิ่นรสในอาหารหวานเค็ม

น้ำมันกานพลู (*Oleum Caryophylli*, Clove oil)

เป็นน้ำมันสีเหลืองอ่อน ใส ที่ได้จากการน้ำดอกรากกานพลูกลั่นด้วยไอน้ำ

ประกอบด้วย eugenol 70-90%, eugenol acetate และ caryophyllene

ทางยา ใช้เป็นยาฆ่าเชื้อโรค ใส่ฟันเพื่อฆ่าเชื้อ ช่วยรับน้ำยา การปัดฟัน เป็นยาชาเฉพาะที่ ขับลม เด่นกลิ่น eugenol มีฤทธิ์ลดการบีบดัวของลำไส้ ทำให้อาการปวดท้องลดลง ช่วยขับน้ำดี ลดอาการ จูกตีบดีที่เกิดจากการย่อยไม่สมบูรณ์ ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย เชื้อบิดไม่มีด้าว เชื้อไวท์ฟอยด์ และ เชื้อหนอง เป็นต้น

อินๆ ทางอุดสาหกรรม ใช้ eugenol เป็นตัวตั้งต้นในการเตรียมวนิลิน

เรื่องน่ารู้

พี่จ๊ะ nutthaporn@rspg.org

สารเคมีจากเห็ด

สวัสดีค่ะน้องๆ เมื่อฉบับที่แล้วเราคุยกันเรื่องลักษณะของพืชพิษไปแล้วจะนะ วันนี้เรามาคุยกันเพิ่มเติมว่า สารพิษที่เกิดสร้างขึ้นนั้นมีอะไรบ้าง สมเห็นมักวิจัยและพยายามเดาด้วยตัวเอง ได้จำแนกพืชพิษตามสารพิษที่เกิดสร้างออกมานี้ให้เป็น 7 กลุ่มค่ะ

กลุ่มแรกก็คือกลุ่มที่สร้างสารพิษ **Cyclopeptides** เช่น อะมาโทกซิน (Amanoxins) แต่ไฟล์อกซิน (Phallotoxins) ซึ่งจะส่งผลกับเซลล์ของตับ ไต ระบบทางเดินอาหาร ระบบเลือด ระบบหายใจและระบบสมอง ทำให้ถึงเกิดความตายได้ในที่สุด โดยผู้ป่วยจะ死ช้าๆ ภายใน 4-10 ชั่วโมงหลังจากการแพ้พิษที่สร้างสารพิษนี้เข้าไป จัดเป็นสารพิษชาติที่ร้ายแรงที่สุด หัวดังที่สร้างสารพิษกลุ่มนี้ได้แก่หัวดอง *Amanita*, *Galerina*, และ *Lepiota* ที่พบในเมืองไทยคือหัวดองไก่หิน

กลุ่มที่สองสร้างสารพิษ **Monomethylhydrazine** จากหัวดอง *Gyromitra* ที่พบในเมืองไทยคือหัวดองรากดัน สารพิษกลุ่มนี้จะส่งผลกับระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาทและเซลล์ตับ

กลุ่มที่สามสร้างสารพิษ **Coprine** ที่พบในหัวดอง *Coprinus atramentarius* (Bull.) Fr. หรือหัวดองห้องห้อง เห็ดค่าน้ำหนอก สารพิษของหัวดองนี้จะมีผลกับระบบประสาทเมื่อรับประทานร่วมกับยาลดกลอสตอล ทำให้มีน้ำเหลืองดูดีได้

กลุ่มที่สี่สร้างสารพิษ **Muscarine** พบในหัวดองหลายชนิด เช่น หัวดอง *Amanita*, *Clitocybe* และ *Inocybe* ในเมืองไทยพบหัวดองที่เก็บด้วยน้ำอ่อนหัวชาชนิดในหัวดองที่กล่าวมา สร้างสารพิษชนิดนี้ซึ่งจะส่งผลต่อระบบประสาททำให้ผู้รับประทานเกิดอาการเพ้อคลั่ง เคลื่อนเคล้น หมุนคลื่น ผู้ป่วยไม่ลืมเกิดความตาย ไม่มีผลกับระบบสมอง แต่จะรุนแรงหากผู้ป่วยมีโรคแทรกซ้อนหรือเป็นเด็ก

กลุ่มที่ห้าสร้างสารพิษ **Ibotenic Acid** และ **Muscimol** พบในหัวดอง *Amanita muscaria* และ *A. pantherina* ซึ่งสารพิษชนิดนี้มีผลต่อระบบประสาทล่างกล้ามท้าให้เพ้อคลั่ง เคลื่อนเคล้น อาการจะคล้ายกับสารพิษในกลุ่ม Muscarine

กลุ่มที่หกสร้างสารพิษ **Psilocybin** และ **Psilocin** ที่พบในเมืองไทยคือหัวดอง *Psilocybe*, *Panaeolus*, *Copelandia*, *Gymnopilus*, *Conocybe* และ *Pluteus* ที่พบในเมืองไทยคือหัวดองห้องห้อง ซึ่งเมื่อรับประทานเข้าไปจะส่งผลให้เกิดการประสาทหลอน มี幻像 ในขณะเดียวกันเมื่อยามเดียวใช้หัวดองนี้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อให้เกิดภาพหลอน อาการพินขาหงายไปได้ภายใน 1-2 ชั่วโมง

กลุ่มสุดท้ายสร้างสารพิษ **Gastrointestinal** และอื่นๆ สารพิษกลุ่มนี้จะส่งผลต่อระบบทางเดินอาหาร โดยจะทำให้เกิดอาเจียน คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง พบในหัวดองหลายชนิดในประเทศไทย เช่น หัวดองครวตวิรินทร์เขียว หัวดองครวตเกี้ยดอง หัวดองไก่หิน เป็นต้น อาการของพิษจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและอาจจะเกิดอาการได้นานเป็นวัน ซึ่งจะถันคราย มากถ้าร่างกายขาดน้ำ และสารอิฐเม็ดไตรีต์ ดังนั้นควรให้ผู้ป่วยทานน้ำ母乳 และรับน้ำส่องไฟ呀

สำหรับการปฐมพยาบาลผู้ที่รับประทานพืชพิษนั้น ควรให้ผู้ที่ทานหัวดองเข้มข้นให้มากที่สุด และดูดพิษจากผู้ป่วยโดยใช้หัวดองอุ่นผสมผงด่าน โดยให้หัวดองเกลี่ยร่างและให้อาเจียน จากนั้นจึงดีมั่งเกลี่ยหัวดอง พร้อมกับน้ำส่องไฟหัวดองที่สุด พร้อมทั้งนำตัวของผู้ป่วยให้แพทย์ตรวจด้วยค่ะ

มาถึงครั้นนี้ที่คิดว่าหัวดอง ก็เป็นความอันตรายของพืชพิษแล้วจะนะ ดังนั้นน้องๆ ไม่ควรรับประทานพืชที่ไม่รู้จัก ควรจะเตือนรับประทานแต่หัวดองที่รู้ว่าปลอดภัยและมีการนำมาพาราฟายเพื่อความปลอดภัยของตัวน้องๆ นะค่ะ ตัวอย่างหัวดอง

หัวดองเสือดาว : *Amanita pantherina*

หัวดองขาว เห็ดรำไรหิน : *Amanita verna*

สรรสร้างจากสมายกฉบับนี้

สรรสร้างจากสมายกฉบับนี้ ได้นำผลงานของน้องๆ สมาชิกสวนพุกน้ำดื่มน้ำดื่มโรงเรียน ปรีดิวิทย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ระดับประถมศึกษา ให้ความประทับใจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ในชั้นเรียน ได้兆งานที่เดียว จึงได้นำมาให้สมาชิกสวนพุกน้ำดื่มน้ำดื่มโรงเรียนได้ชม หากโรงเรียนใดมีผลงานที่น่าสนใจและ兆งานอย่างนี้ ก็ ส่งกันเข้ามานานะครับ หากทั้งงานจะนำลงฉบับต่อๆ ไปค่ะ

ชื่อพืช: พับบูด
ชื่อพากเพียร: *Shorea roxburghii* G. Don.
ชื่อภาษาอังกฤษ:
ชื่อตัวอักษร: กะบูด (เขื่อนใหญ่) วะบูด (ลีบ) ชะยอก ลีบ
พะดูด (เหลือง)
บะบูด (ต้น) ต้น กะบูด (ราก) ราก กะบูด (ลำต้น)
พับบูด (ใบ) ใบ กะบูด (ดอก) ดอก กะบูด (เมล็ด) เมล็ด กะบูด

ชื่อพืช: ปูมี่
ชื่อภาษาไทย: ปูมี่ผึ้ง (ภาคกลาง)
ชื่อภาษาอังกฤษ: APOCYNACEAE
ชื่อพากเพียร: *Nerium indicum* Mill.
ชื่อตัวอักษร: นูร์ (เขื่อนแม่ขู) บักตีรูด (บัวหิว)
บักตีรูด (พืช)
ไม้ตีนผู้ (ไม้ตีนผู้) ไม้ตีนผู้ (ไม้ตีนผู้) ไม้ตีนผู้ (ไม้ตีนผู้)

ชื่อพืช: หอยห่านด้าน
ชื่อภาษาไทย: บางวังเปา (ประจำดินตีบีบ่อ) อีตุค (เพียงบุบว)
ชื่อพากเพียร: *Orthosiphon aristatus* (Blume) Miq.
ชื่อตัวอักษร: LABIACEAE
ประโยชน์ใช้สอย: ใบใช้เป็นยา กระเทียม (แก้ไข้ดอง)
เพื่อออกฤทธิ์ทางเดินหายใจ

ชื่อพืช: กระเทียม
ชื่อพากเพียร: *Alpinia galanga* (L.) Willd.
ชื่อภาษาอังกฤษ: ZINGIBERACEAE
ชื่อตัวอักษร: กลูกกิ่ว (กลอกกลาก) กระเทียม (แก้ไข้ดอง)
ประโยชน์ใช้สอย: เผ็ดไว้ใช้เป็นยา , บดผสมสังฆภัณฑ์
รักษาโรคหอบหืดม้าหมาแมลง

"ມະກຽດ"

ชื่อสกุล: ມະຫຸນ ມະຫຸດ ສັນກຽດ ສັນມ້ວັດ ມີຊື່ວິທີຍາຄາສຕຣີ: *Citrus hystrix* DC. ເປັນພື້ນໃນວົງທີ: Rutaceae ປີ່ຈົ່ານາ ສັນ ກີ່ອຢູ່ໃນວົງທີນີ້ ເຫັນກັນ ສໍາຮັນ ລັກຂະດັນມະກຽດຕາມເອກສາຮາກງາງພຸກພາສຕຣີ ວ່າໄວ້ດັ່ງນີ້ ເປັນ ໄນດັ່ນ ສູງ 2-8 ນ. ໃນປະກອບນີ້ໃນຍ່ອຍໃນເຮືອນ ໃນຄ່ອນຫັ້ງກລມ ກ້ານໃນນິ້ນາດໃຫຍ່ກ່າວເກຳກັນແຜ່ນໃນຍ່ອຍເນື້ອໃນມີຈຸດນ້ຳມັນ ກະຈາຍດອກຊ່ອງ ມີກີ່ລື່ມເຄົກສີຂາວຮ່ວງໜ່າຍ ພົດລູບປ່ານກ່ອນຫັ້ງກລມ ທຽບຮະ ປະໂຍ້ຫຸ້ນ: ນໍ້າມະກຽດ ແກ້ໄຂ ສະພາກັນຮັງເຄີ ພົມເກົ່າປັ້ງຢັ້ງຢືນ ແລະ ໄກສີໃນເຄື່ອງທຶນ

ຂອນໄວ້ຈົ່າງຈາກມະກຽດມານີ້ແສນອເມື່ອຈາກນີ້ປະໄວ ໂທ່ງບັນນິ້ມີພົດກັນທີ່ແປປຽນມາກາຍແລະໃຊ້ເປັນສ່ວນຜສນໃນອາຫາຣ ແລະ ພົດກັນທີ່ຕ່າງໆ ອາທີ ແໜ່ມພູນ້າຂ້າເລັ້ນຈານ ຈະເປັນດັ່ນ ຈຶ່ງໄມ້ຄ່ອຍໄດ້ເຫັນ "ມະກຽດ" ຂັບນີ້ຂອນນຳເຫຼັກຈານຂອງໄວ້ຈົ່າງຈາກນີ້ບັນນິ້ມີພົດກັນທີ່ຕ່າງໆ ເປັນໄຄລົງສີສຸກາພ ແລະ ກາພົ່ນຍ້ານີ້ ຕາມຂໍອເວັງໄດ້ຍ່າງເຊັດເຈັນແລະໄຫວຮາຈ ມາເກົກກັນນະຄະ ທ້າຍນີ້ຫາກນີ້ກ່າວເກຳມີພົດຈານດ້ານວຽກສິຄີປີ່ ທີ່ນ່າສັນໃຈຂອງຫຼູ້ສົ່ງພົດຈານມາທີ່ກອງນົກ. ໄດ້ລົມນະຄະ ທາງເຮົາເຫັນດີອ່ານຸ່ຍື່ງ ຈະພິຈາລານາແລະນໍາລົງໃນລົບນັ້ນດ້ວຍ ໄປພັກກັນໄຫ່ ຂັບທີ່ນີ້ເກົ່າ

ມະກຽດ

ໄຄລົງສີສຸກາພ

- ມະກຽດທີ່ວຸງຈຸງກັດ້າຍ ທະເລເບີ້ຍາ

ມຸນກົມື່ນີ້ຂັບຈຸງກີ່ເບີ້ຍາ

ຂ່າວເຫັນກົມື່ນີ້

ຫັວເວັນກົມື່ນີ້ຮັບປັບປຸງ

ແກມໄວ້

ບັນສະພາກເທິງແປດີ

ປັ່ງໄຫັດກຳດຳ

ຂໍ້ອກກົມື່ນີ້

ກາພົ່ນຍ້ານີ້ 11

- ກາຄກລາງຂໍ້ອມມະກຽດ ແກ້ໄຂນີ້ ມະຫຸດ ມະຫຸນ ກັນ ມະຫຸດ

ກາຄໄດ້ໜາຍເຫັດຫຼຸ

"ສັນກຽດ" ພູດ "ມ້ວັດ"

ເທິງເວັນເກົ່ານີ້ກັບກົມື່ນີ້

ພັນຖຸເດີຍວາເຫັນກັນພອດີ

ເວັງໄດ້ມີພັນຖຸນີ້

ມີວິດນ້ຳກ່າວເມື່ອງໄກຍ

ອັກນະກ້ວງໄປແລະກາປຸກ

ກາພົ່ນຍ້ານີ້ 11

- ພຣະໄນ້ມະກຽດນີ້ ເກີນນີ້ ມະຫຸດ ມະຫຸນ ກັນ ມະຫຸດ

ຫານາດເຄື່ອງກິ່ງກັນປັນ

ເປັນພັນຖຸທີ່ໄມ້ອື່ນດັ່ນ

ໃນຍ່ອຍແບບໃນເບີ້ຍາ

ຕ້າຍຫານາມເບີ້ຍາກອງການ

ກອດກົ່ວຕຽງກາງພາ

ສອງຕອນເສີ້ຍາ ສີເຈີຍຫານາ

ດອກຫາເປັນກະຈຸກ

ກັນກາງຄ່າກັນນ້ຳມັນ

ດອກວ່າງພົດພວງພລັນ

ຕື່ປັກປຸກນານປະຫັນ

ສູກໄຫຍ່ຫຼູ້ຮູ່ຮ່າມາກ

ແພວດ້ານພັນຖຸທີ່ນ່າມາ

ນາງພັນຖຸນີ້ເລື້ອກກ່າວ

ຈຸກຫລັດກາຖຸພລານາ

ຄົດໄກູກພະເມື່ດ

ໄນມີຈຸກປຸກຕາມກັນ

ດິນໄດ້ມີມົກງົນ

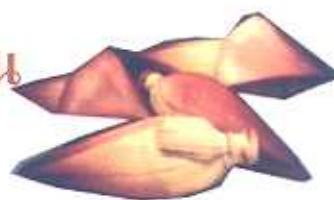
ພລິເກີດເສົ່ງຕາມສາຍພັນຖຸ

ໄມ້ກ່າວນິ້ງອົກເອຍ

แกงหัวปีป่าช่อน

ฉบับนี้มีผักที่สามารถนำมาทำอาหารได้ในทุกๆ ครั้ง รับประทานได้สดๆ ใหม่ๆ แต่ไม่ใช่ทุกอย่างคือทางอาหารและความอร่อยที่ลงตัว เช่น ฉบับนี้ก็เลยกันว่า “แกงหัวปีป่าช่อน” มาฝึกสามารถกินได้ เมื่อปรุงก็ไม่เผ็ดมาก ไม่เผ็ดมาก เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นกลิ่นหอมๆ ของหัวปีป่าช่อน จึงไม่ต้องห่วงว่าจะเผ็ดมาก แต่ถ้าใครชอบเผ็ด ก็สามารถเพิ่มกระเทียมเพิ่มได้ หรือหัวปีป่าช่อนจะมีกลิ่นหอมๆ คล้ายไข่ไก่ ไข่เจียว ไข่ต้ม ก็สามารถนำไปประกอบอาหารได้เช่นกัน

เครื่องปรุง

1. ปลีกด้วย 2 หัว
2. เนื้อปลาช่อน

เครื่องแกง

1. พริกสด 3-4 เม็ด
2. หัวหอม 4 หัว
3. กระเทียมปอกเปลือก 5 กลีบ
4. กะปี
5. น้ำปลาเกลือนิดหน่อย
6. น้ำตาล

วิธีทำ

1. ทุบหัวปีป่าช่อนแล้ว ออกราคา ใส่ส้อกหันเป็นห่อน (แห้งหัวปีป่าในน้ำส้มสายชูทิ้งไว้ 1 週 นที แล้วถังด้วยน้ำสะอาด)
  2. ใบลูกครึ่งแกง พริก หัวหอม กระเทียม กะปี เกลือนิดหน่อย
  3. ผัดน้ำพริกเดือด ใส่พริกแกงที่ใบลูกไว้
  4. เก็บอ้นหัวปีป่าที่ห่อนแล้ว
  5. หัวปีป่าเริ่มสุกนิ่มแล้วก็ใส่ปลา ห้ามใช้หัฟพิกนจะควรให้หัวปีป่าที่ห่อนแล้ว
  6. ปรุงรสด้วยชาติของก็เป็นนิดๆ มันหัวปีป่าหน่อยๆ แต่ต้องอย่าเผ็ดมาก
- (ถ้าต้องการใส่เนื้อไก่หรือเนื้อสัตว์อื่นๆ ให้อ่อนเนื้อคั่วกับพริกแกงให้หอมก่อน แล้วใส่น้ำดีมจนเดือด จึงค่อยใส่หัวปีป่า)

เล็กๆ น้อยๆ กับ การก้าวจัดของหัวปีป่า

ลักษณะหัวปีป่าที่ดีจะมีเมล็ดเวลาทำอาหารประทุมหัวปีป่า น้ำจะต้องถ้วนใจกับครานสีคล้ำที่ติดอยู่ที่เมล็ด ซึ่งมาจากข้างของหัวปีป่า แทนครานที่ว่าก็ลักษณะหัวปีป่าจะดี ลองใช้มีนาว่าหัวปีป่า น้ำมูกุณะ ยังจะค่อยๆ หลุดออกมาก็จะแสดงว่าหัวปีป่าดี ดีขึ้น เสร็จแล้วจะลักษณะหัวปีป่าจะดี ดีขึ้น

เรียนรู้เรื่องติดตาม...มารกด วัชรนุสิติก

สรุปแนวทางการศึกษา ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แท้แก่มนาชน

ทำไมต้อง "ประโยชน์แท้แก่มนาชน" ? "จิตสำนึก อุนรักษ์ และพัฒนาบนฐานกุญแจธรรม"

ความจำเป็นของชีวิตมนุษย์ที่ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ และพัฒนาตนให้ดีต่อไปได้ต้องมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ อาทิ

1. การใช้ประโยชน์ทางตรง นำทรัพยากรมาบริโภค เช่น รับประทานผักสด เป็นต้น
2. การใช้ประโยชน์ทางอ้อม นำทรัพยากรมาเป็นวัสดุดินในการบ่มปลูก พัฒนาปรับเปลี่ยน และนำมาใช้ประโยชน์

แนวการการศึกษาประโยชน์แท้แก่มนาชน ต้องจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับ เนื่องจากเป็นลักษณะ

"สัมผัส เรียนรู้ สร้างสรรค์และพัฒนา"

1. สัมผัสรูปธรรมชาติ สัมผัสด้วย อายุตนะ 6 ประการ(ตา หู จมูก ลิ้น 皮วากย์ จิต) อายุตนะ คือ เครื่องรู้สึกที่รู้สึกตัวอย่างเมื่อเรามองสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตา เหราะจะนั้นเกี่ยวข้องกับ ก็อ ตา สิ่งที่รู้สึก รูป รูปคือสิ่งที่สัมผัสถึงได้ด้วยตา (สิ่งที่ศึกษาได้ คือรูป สี ผิว เนื้อ ลักษณะ วิสัย) การวิเคราะห์ที่ดีจะนำไปสู่ปัจจัยใหม่ วิธีการใหม่ ตามปรัชญาการสร้างนักอนุรักษ์ว่า "ให้ การสัมผัสนิสั่งที่ไม่เคยได้สัมผัสด..."

- 1) เห็นองค์ประกอบแต่ละส่วนอย่างเป็นระบบ และเป็นการฝึกทำงานให้เป็นระเบียบ
- 2) ความเป็นระเบียบ ทำให้ทำงานไม่สับสน ต้องมองให้เป็นระเบียบและต่อเนื่องกันไป เช่นจากโคนไปสู่ปลาย จากข้างบนลงข้างล่าง จากข้างนอกไปข้างใน จึงจะทำให้ความคิดเป็นระบบ

2. เรียนรู้ธรรมชาติ การเข้าถึงธรรมชาติที่เป็นทรัพยากรชีวภาพ และภัยภัยต้องวิเคราะห์จ้างแผนก ให้เห็นความต่างในแต่ละสิ่งที่วิเคราะห์ ศึกษาให้รู้ความเปลี่ยนแปลงของความต่างนั้น ธรรมชาตินั้น และชีวิตทุกชีวิตไม่สามารถอยู่เพียงชีวิตเดียวในธรรมชาติได้ ต้องมีความเกี่ยวพันกันทั้งเชิงบวก(สัมพันธภาพดี) และเชิงลบ (สัมพันธภาพไม่ดี) การศึกษาที่สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ในแต่ละความต่างและความพันเกี่ยวของธรรมชาตินั้น ก็จะนำไปสู่การวิเคราะห์ ให้เห็นสักขภาพของสิ่งที่สัมผัส

3. สรรสร้างและพัฒนา จินตนาการเกิดเป็นแนวคิด แนวทาง วิธีการ กับทรัพยากรที่สัมผัส นำสู่การเป็น "ประโยชน์" "ประโยชน์แท้" และ "ประโยชน์แท้แต่ไม่พำนาน" โดยต้องมีความรอบรู้ รู้เท่ารู้กัน ดำเนินการด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังอย่างซึ้ง วิธีการที่รังสรรค์ขึ้นก็จะนำมาสรรสร้างเป็นนวัตกรรมใหม่ ทั้งในส่วนที่เป็นวัสดุ ทุนธรรม คติธรรม ภูมิปัญญา เป็นผลประโยชน์สืบเนื่องจากนานาไปรุ่งเรืองพันกับชีวิต บันบัดความภาค哉ลุ กางกาก และบำรุงความสุขทางจิตใจของมนุษย์ทั่วแผ่นดิน

การเรียนรู้ที่สัมผัส คือวิเคราะห์ รู้สิ่งใดกี่รู้อย่างละเอียด พิจารณาให้รู้จริงในสิ่งที่สัมผัส ก็ทำให้ผู้เรียนเก่ง คล่อง โดยมองทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ อย่างไร้ไทย ทุกสิ่งล้วนแต่ว่าเดลีมีประโยชน์ และฝึกตนให้คำรงอยู่อย่าง "ประญ" ที่รู้ดู และรู้สรรพสิ่ง สรรพชีวิต

